

30.3.2019

TUTKIMUSLUVAN HAKEMINEN

Tutkimuslupa tarvitaan kaikkiin tutkimuksiin, kehittämishankkeisiin ja opinnäytetöihin, joissa kerätään tai käsitellään Espoon sosiaali- ja terveystoimen asiakkaita, potilaita tai henkilökuntaa koskevia tietoja riippumatta aineistonhankintamenetelmästä. Tutkimuslupa tarvitaan myös ostopalveluysiköissä asioiviin tai asuviin asiakkaisiin tai potilaisiin kohdistuviin tutkimuksiin.

Espoon kaupungin työntekijöiden on haettava tutkimuslupa, jos tutkimusta ei tehdä yksinomaan virka- tai työtehtävissä, vaan esimerkiksi osana opintoja. Tutkimuslupaa ei tarvita, jos kaupunki toteuttaa keskitetysti henkilökuntaan kohdistuvan tutkimuksen tai selvityksen, kyseessä on osana virka- tai työtehtävää tehtävään sosiaali- ja terveystoimen toiminnan tavanomaiseen kehittämiseen tai johtamiseen kuuluva tutkimus tai selvitys, jota ei julkaista Espoon sosiaali- ja terveystoimen ulkopuolella. Huomioithan näidenkin tutkimusten tai selvitysten osalta, että niihin voidaan tarvita hallintopäätös, jos tutkimuksessa tai selvityksessä käsitellään henkilötietoja.

Jos tutkimus koskee Espoon lisäksi vähintään yhden muun organisaation sosiaali- ja terveydenhuollon henkilötietoa, kuten potilastietoa tai sosiaalihuollon asiakastietoa, luvan hakijan tulee tehdä hakemus kansalliselle tietolupaviranomaiselle Findatalle 1.4.2020 alkaen. Hakemus toimitetaan Espoolle, jos tutkimus koskee ainoastaan Espoon sosiaali- ja terveydenhuollon henkilötietoa, tai tutkimusaineistoa kerätään ilman sosiaali- ja terveydenhuollon henkilötietojen käyttöä, esim. haastatteleamalla henkilökuntaa. Findatalle lähetettävistä hakemuksista löytyy lisätietoja [Findatan internet-sivuilta](#).

TUTKIMUSLUPAHAKEMUKSEN TÄYTTÄMINEN

Osioihin 1–3 kirjataan tutkimusluvan hakijaa, tutkimusryhmän muita jäseniä ja tutkimuksen ohjaajaa tai johtajaa koskevat tiedot.

Osioon neljä kirjataan tutkimusta koskevia tietoja. Tutkimusluvan hakijan on ilmoitettava näkemyksensä siitä, onko tutkimussuunnitelma julkinen. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 21 kohdan mukaan tutkimussuunnitelma on salassa pidettävä, jollei ole ilmeistä, että tiedon antaminen tutkimussuunnitelmasta ei aiheuta opinnäytetyön, tutkimuksen tai kehittämistyön suorittamiselle taikka niiden hyödyntämiselle tai sen asianmukaiselle arvioinnille tai tutkijalle taikka tutkimuksen tai kehittämistyön toimeksiantajalle haittaa. Tutkimuslupahakemukseen on kirjattava perustelut, jos tutkimusluvan hakija katsoo, että tutkimussuunnitelma on salassa pidettävä.

Kohtaan viisi kirjataan tutkimuksen toteutusta koskevat tiedot. Tutkimuslupahakemukseen on kirjattava, käsitelläänkö tutkimuksen teossa henkilötietoja. Henkilötietoja ovat kaikki tiedot, joista henkilö on tunnistettavissa suoraan tai välillisesti (mm. nimi, osoite, puhelinnumero taikka sellaisten tietojen kokonaisuus, josta voidaan tunnistaa yksittäinen henkilö). Tutkimuslupahakemukseen on kirjattava myös, muodostuuko tutkimusta tehtäessä tutkimusrekisteri. Tutkimusrekisteri muodostuu silloin, kun tutkimus sisältää henkilöiden tunnistetietoja. Tutkimuslupahakemuksen liitteistä on ilmeistä tutkimusta koskeva eettinen arviointi. Tutkimuslupahakemukseen on kirjattava, kuinka tutkimusmateriaali säilytetään ja tuhotaan tietoturvasääntöjen mukaisesti.

30.3.2019

Kohtaan kuusi on merkittävä tutkimuslupahakemuksen liitteet. Tutkimuslupahakemuksen liitteenä tulee aina olla tutkimussuunnitelma. Jos henkilökuntaa, asiakkaita tai potilaita haastatellaan, tulee tutkimuslupahakemuksen liitteenä olla tutkimussuunnitelman lisäksi suostumuslomakepohja, haastattelurunko/ kyselylomake sekä tiedote/ tiedotteet tutkimuksesta. Mikäli tutkimuksessa on kysymys lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain (488/1999) mukaisesta tutkimuksesta, on liitteenä oltava eettisen toimikunnan lausunto. Tutkimusrekisterin rekisteriseloste tai seloste käsittelytoimista on oltava tutkimuslupahakemuksen liitteenä silloin, kun tutkimuksen teossa muodostuu rekisteri. EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukainen vaikutustenarviointi on liitettävä tutkimuslupahakemukseen silloin, kun henkilötietojen käsittely todennäköisesti aiheuttaa henkilötietojen käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset huomioon ottaen henkilön oikeuksien ja vapauksien kannalta korkean riskin. Vaikutustenarvioinnista löytyy lisätietoja Tietosuojavaltuutetun internet-sivuilta.

Kohdassa seitsemän on kaikkien niiden henkilöiden, jotka käsittelevät henkilötietoja tai salassa pidettävää tutkimusmateriaalia, annettava sitoumus siitä, etteivät he käytä saamiaan tietoja väärin tutkimuksen kohteen tai hänen läheistensä vahingoksi ja etteivät he luovuta saamiaan tietoja ulkopuolisille. Sitoumukset on toimitettava alkuperäisinä.

TUTKIMUSLUPAHAKEMUKSEN LÄHETTÄMINEN

Täytetty, allekirjoitettu tutkimuslupahakemus liitteineen toimitetaan sekä postitse että sähköpostitse sosiaali- ja terveystoimen kehittämisen tulosalueelle.

Postiosoite: Sosiaali- ja terveystoimi, Kehittämisen tulosalue/ Tutkimusluvut, PL 202, 02070 Espoon kaupunki.

Sähköpostiosoite: sotet_tutkimusluvut@espoo.fi

Sähköpostin aihekenttään tulee merkitä: Tutkimuslupahakemus.

TUTKIMUSLUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Espoon kaupunki on tarvittaessa yhteydessä sähköpostitse tai puhelimitse tutkimusluvan hakijaan, jos tutkimuslupahakemuksen käsittelyyn tarvitaan lisätietoja. Tutkimuslupahakemuksen huolellinen täyttäminen ja tarvittavien liitteiden toimittaminen nopeuttavat tutkimuslupahakemuksen käsittelyä. Päätöksestä ilmoitetaan tutkimusluvan hakijalle sähköpostitse. Espoon kaupungin internet-sivuilla julkaistaan tutkimuksen nimi ja tutkimuksen tekijän organisaatio.

TUTKIMUKSEN VALMISTUMINEN

Linkki tutkimusraportin sijaintitietoihin tai valmistunut raportti tulee toimittaa samaan osoitteeseen kuin tutkimuslupahakemus. Lista valmistuneista tutkimusraporteista kootaan Espoon kaupungin sisäisiin sähköisiin työtiloihin työntekijöiden hyödynnettäväksi.